

BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI
Filijala/Podružnica Mostar

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
Филијала Мостар

Broj: JN2-03-07-1-1645-10/20

Mostar, 30.07.2020. godine

Ured za razmatranje žalbi BiH, filijala Mostar, rješavajući žalbu broj 02-7126/20 od 26.06.2020. godine, žalitelja Grupa ponuđača Triglav osiguranje d.d. Sarajevo i Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo, izjavljenu na Odluku broj 02-1-04-7-606-31/20 od 12.06.2020. godine u otvorenom postupku javne nabavke „*Osiguranje od odgovornosti iz djelatnosti*“, ugovornog organa JP Međunarodni aerodrom „Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo, na osnovu člana 93. stav (7), 104., 111. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH" broj: 39/14) i člana 230. stav (2) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH" br. 29/02; 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), na sjednici Vijeća III održanoj 30.07.2020. godine, donio je

RJEŠENJE

- 1. USVAJA SE** žalba Grupe ponuđača Triglav osiguranje d.d. Sarajevo i Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo, izjavljena na Odluku broj 02-1-04-7-606-31/20 od 12.06.2020. godine u otvorenom postupku javne nabavke „*Osiguranje od odgovornosti iz djelatnosti*“, ugovornog organa JP Međunarodni aerodrom „Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo, **kao osnovana.**
- 2. PONIŠTAVA SE** Odluka broj 02-1-04-7-606-31/20 od 12.06.2020. godine i predmet se vraća ugovornom organu na ponovno odlučivanje.
- 3. USVAJA SE** zahtjev žalitelja za povrat uplaćenih sredstava na ime naknade žalbenog postupka u iznosu od 800,00 KM.

Obrazloženje

Ugovorni organ JP Međunarodni aerodrom „Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo (u daljnjem tekstu: ugovorni organ) nakon okončanog otvorenog postupka javne nabavke „*Osiguranje od odgovornosti iz djelatnosti*“, donio je Odluku broj 02-1-04-7-606-31/20 od 12.06.2020. godine. Obavještenje o nabavci broj 246-1-2-188-3-44/20 objavljeno na portalu javnih nabavki 28.02.2020. godine.

Grupa ponuđača Triglav osiguranje d.d. Sarajevo i Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo (u daljnjem tekstu: žalitelj) nakon preuzimanja Odluke broj: 02-1-04-7-606-31/20 od 12.06.2020. godine, izjavio je žalbu 26.06.2020. godine na istu putem Ugovornog organa. Ugovorni organ je u skladu sa članom 100. stav (5) Zakona o javnim nabavkama žalbu proslijedio ovom organu kao neosnovanu. Žalba je zaprimljena kod ovog organa 08.07.2020. godine, a ista je kompletirana uplatom naknade za pokretanje žalbenog postupka, dana 17.07.2020. godine.

Žalitelj u žalbi navodi:

Na temelju člana 101. Zakona o javnim nabavkama BiH, TRIGLAV OSIGURANJE D.D., u propisanom roku podnosi žalbu na **Odluku o dodjeli Ugovora broj: 02-1-04-7-606-31/20 od 12.06.2020. godine, a zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava na tako utvrđeno činjenično stanje, sa prijedlogom da nadležni organ ponovo preispita svoju Odluku i primjenom jedinstvene metodologije stvarno procijeni najprihvatljiviju ponudu pristiglu u otvorenom postupku.**

Dana 17.06.2020. godine primili smo Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača broj: 02-1-04-7-606-31/20 od 12.06.2020. godine donesenu u Otvorenom postupku Javne nabavke, a prema Rješenju broj: JN2-03-07- 1-1011-9/20 od 21.05.2020. godine (u daljnjem tekstu: Rješenje) Ureda za razmatranje žalbi BiH, (u daljnjem tekstu: Ured), kojom smo obaviješteni da je Ugovorni organ ostao kod ranije donijete Odluke, odnosno izabrao grupu ponuđača: grupu WIENER OSIGURANJE VIG AD Banja Luka i ASA OSIGURANJE DD.

Nakon najavljenog i omogućenog uvida u naknadno dostavljenu dokumentaciju, od strane ovlaštenih predstavnika Triglav osiguranja d.d., ustanovili smo određene nepravilnosti, a kako slijedi u nastavku Žalbe.

Iz dostavljene dokumentacije potvrdili smo naše ranije tvrdnje, te ovim putem izjavljujemo žalbu iz sljedećih razloga:

Ugovorni organ je shodno Rješenju Ureda bio obavezan u ponovljenom postupku donijeti Odluku prema jasnim smjernicama navedenim u Rješenju. Ipak, iz obrazloženja Odluke

zaključuje se da Ugovorni organ nije u cijelosti postupio po smjernicama, odnosno utvrđuje se da je i ugovorni organ u nekim dijelovima samostalno izveo određene zaključke, te prihvatio dokaze koji su naknadno dostavljeni. Ugovorni organ se u obrazloženju Odluke poziva isključivo na dijelove koji mu idu u prilog, pri tome izostavljajući veoma značajne elemente, posebno u vezi sa Odgovorom Agencije za osiguranje Republike Srpske, kao i Rješenjem Agencije RS, čime dovodi u zabludu ostale sudionike navedenog postupka.

Naime, ne samo da ugovorni organ nije utvrdio sve bitne elemente prije donošenja Odluke, već je isti iznio i netačne tvrdnje u samoj Odluci, vezane za potvrde o reosiguranju ostalih sudionika u postupku, konkretno potvrdi o reosiguranju koje je dostavilo naše Društvo.

Ugovorni organ je shodno uputama Ureda bio dužan provjeriti da li reosiguravatelj Wiener RE a.d.o. Beograd Republika Srbija ima DOZVOLU ZA RAD koju je izdala Agencija za osiguranje Republike Srpske da može pružati usluge reosiguranja na području cijele BiH. Ugovorni organ u obrazloženju Odluke navodi da je Agencija za osiguranje Republike Srpske potvrdila da postoji saglasnost na ugovor o reosiguranju. Dakle, ono što ugovorni organ nije naveo jeste da je Agencija za osiguranje Republike Srpske potvrdila samo da je društvo za osiguranje Winer osiguranje Viena insurance Group dobilo saglasnost za zaključivanje ugovora o reosiguranju sa Wiener RE a.d.o, Beograd Republika Srbija za pružanje usluga reosiguranja i **to isključivo za 2020. godinu**, te da se odnosi između osiguravajućeg društva i društva za reosiguranje definišu ugovorom kojim se regulišu međusobna prava i obaveze. **Dakle, u ovom konkretnom slučaju Agencija za osiguranje Republike Srpske nije dala dozvolu za rad, odnosno pružanje usluga reosiguranja na području cijele BiH, već isključivo saglasnost na ugovor za 2020. godinu.** Posebno je bitno navesti da se u Rješenju Agencije za osiguranje Republike Srpske, kojim se daje saglasnost na zaključivanje ugovora u tački 2. Rješenja navodi „**SAGLASNOST IZ TAČKE 1. OVOG RJEŠENJA NE SMATRA SE SAGLASNOŠĆU NA UGOVORE O REOSIGURANJU KOJE ĆE DRUŠTVO ZAKLJUČITI**\". Dakle, ovo znači da ni sam ugovor koji bi izabrani osiguravatelj zaključio za potrebe reosiguranja ovog postupka nabavke nema saglasnost Agencije. Shodno iznesenom nema nikakve dileme da u pogledu pružanja usluga reosiguranja od stranih reosiguravača, obzirom na različita entitetska zakonska rješenja, postoji neizvjesnost, neusklađenost, te mnogo pitanja koja je ugovorni organ morao uzeti u obzir prilikom donošenja Odluke, a ne izlagati se bilo kojim rizicima dovodeći u pitanje sam ugovor koji je predmet ove nabavke.

Ono što je dalje značajno, a što je navela Agencija za osiguranje Republike Srpske u svom izjašnjenju jeste činjenica da u BiH usluge reosiguranja mogu pružati samo društva koja su registrovana u BiH po važećim propisima u BiH, kao i da je jedino društvo u BiH registrovano da pruža usluge reosiguranja u BiH društvo sa sjedištem u Sarajevu (Bosna Reosiguranje). Dakle, Agencija za osiguranje Republike Srpske potvrđuje sve naše ranije navode. **Dalje Agencija za osiguranje Republike Srpske navodi da društva u Republici Srpskoj mogu plasirati viškove**

reosiguranja na području cijele BiH sa DOMAĆIM DRUŠTVIMA ZA REOSIGURANJE (BIH) bez ikakvih posebnih dozvola.

Agencija za osiguranje Republike Srpske dalje navodi da postoji nejednakost u pogledu regulative u FBIH i RS upravo u vezi sa ovim dijelom, pa zbog te nejednakosti i neusklađenosti, a što je potvrdila i Agencija za nadzor osiguranja u FBIH, čiji akt dostavljamo u prilogu, i dalje smo stava da Ugovorni organ ne bi smio donositi odluku o dodjeli ugovora onom ponuđaču kod kojeg postoji bilo koji, pa i najmanji rizik, ili nejasnoća, a što je ovdje upravo slučaj. Dakle, izabrani ponuđač ima prethodnu saglasnost za zaključivanje ugovora o reosiguranju sa Wiener RE a.d.o., Beograd samo za 2020. godinu i to za plasiranje rizika u inostranstvo, a ne na područje BiH pri čemu za svaki pojedini ugovor o reosiguranju mora pribaviti posebnu saglasnost Agencije za Osiguranje Republike Srpske što u slučaju predmeta ove javne nabavke očigledno nije slučaj.

Naredni nedostatak Odluke se ogleda u dijelu vezanom za područje pokrivenosti rizika. Rješenjem Ureda na strani 13. navodi se da je „**ugovorni organ dužan u pogledu područja pokrivenosti rizika isto provjeriti** da li izabrani ponuđač ima dozvolu kod Agencije za osiguranje Republike Srpske ili Agencije za osiguranje FBIH da može pružati reosiguravajuće pokriće na području cijele BiH.” U ovom dijelu Ugovorni organ se u obrazloženju Odluke poziva na zakon i sam navodi da shodno zakonskoj definiciji postoji mogućnost pružanja usluga na području cijele BiH, dakle iznosi potpuno jednako obrazloženje kao i u svom ranijem izjašnjenju, a koje, podsjetit ćemo, Ured nije prihvatio. Naime i sama Agencija za osiguranje Republike Srpske u svom odgovoru nigdje ne navodi da takvo društvo (Wiener RE a.d.o., Beograd) može da pruža usluge reosiguranja na području cijele BiH, već sasvim jasno i nedvojbeno navodi da društva za osiguranje iz RS imaju mogućnost plasmana viška rizika u reosiguranje u inostranstvo i to samo za odnosnu godinu za koju se daje saglasnost. Osim ovoga Agencija za osiguranje Republike Srpske u svom odgovoru navodi da se ne može uključivati u postupak javne nabavke i konkretnog tendera kao ni konkretne potvrde reosiguravatelja.

Ono u što sigurno nema dileme i što je trebalo da bude osnova ugovornom organu prilikom donošenja odluke jeste da i društva za osiguranje i u RS i u FBIH mogu bez posebnih dozvola da zaključuju reosiguranje sa društvima za reosiguranje registrovanim u BiH. Nejasno je zašto se ugovorni organ uopće izlaže riziku, a posebno kada se uzme u obzir složenost ove materije i same djelatnosti reosiguranja. Ukoliko se ima na umu da je ugovorni organ društvo sa sjedištem u FBIH to isti ne bi smio preuzimati rizik da reosiguravajuće prokriće kao takvo nije prihvatljivo sa aspekta propisa u FBIH, zbog činjenice da se njegovi osnovni rizici nalaze upravo na području FBIH. S tim u vezi a i cijeneći da će se problematika koja se navodi i dalje nastojati rješavati i usklađivati, jer je u isto uključena i Agencija za osiguranje BiH, jednostavno se može zaključiti da su moguća i drugačija rješenja, koja mogu dovesti u pitanje realizaciju ugovora o osiguranju. Zbog navedene neusklađenosti propisa Ugovorni organ ne smije preuzimati bilo koji, pa i

najmanji rizik, obzirom na temeljno načelo Zakona o javnim nabavkama, koje se odnosi na najefikasnije korištenje javnih sredstava, te da je shodno očuvanju ovog principa dužan sve odluke donositi na način koji u najvećoj mogućoj mjeri štite navedena sredstva i javni i opći interes. Posebno pitanje koje se nameće jeste pitanje nadzora nad reosiguravateljem? U BiH nadzor nad reosiguravajućim društvima se vrši od strane agencija, a u ovom slučaju nadzor nad ovim reosiguravateljem ne postoji unutar BiH nego nad istim nadzor ima nadzorno tijelo u drugoj državi. Da li ugovorni organ i dalje želi preuzeti rizik i dodijeliti ugovor društvu za osiguranje koje ima reosiguravatelja koji nije pod nadzorom entitetskih agencija pri čemu društvo za osiguranje ima prethodnu saglasnost za zaključivanje ugovora o reosiguranju sa tim reosiguravateljem samo za 2020. godinu i nema saglasnost za zaključenje ugovora o reosiguranju koji se odnosi na ovu javnu nabavku? Jedini nadzor koji se može utvrditi jeste nadzor nad ugovorom o reosiguranju za koji agencija daje saglasnost i to preko društva za osiguranje.

Sljedeći nedostatak, koji je veoma bitan odnosi se na period pokrivenosti reosiguravajućeg pokrića. Naime, kako smo naveli Agencija za osiguranje Republike Srpske je potvrdila da je dala prethodnu saglasnost za zaključivanje ugovora o reosiguranju za 2020. godinu. Ugovor o osiguranju, koji je predmet ove nabavke se zaključuje do 01.06.2021. godine. Dakle, ugovorni organ i dalje ostaje pri svojoj odluci, iako je svjestan da osiguravatelj nema saglasnost za zaključenje ugovora o reosiguranju za period iza 31.12.2020. godine. Nakon 31.12.2020. godine, godine WIENER OSIGURANJE VIG AD Banja Luka se mora obratiti ponovo za saglasnost kod Agencije za osiguranje Republike Srpske. Da li će se obratiti i da li će dobiti saglasnost? Da li će možda doći do drugačijih zakonskih rješenja na ovom području, uzimajući u obzir trenutnu neusklađenost? Mislimo da su ovo pitanja na koja se odgovori mogu dati tek nakon proteka 2020. godine. Upravo navedena neizvjesnost i rizik koji ugovorni organ preuzima je nešto uslijed čega odluka o izboru ponuđača mora biti poništena i ugovor mora biti dodijeljen ponuđaču kod kojeg ne postoji ovaj rizik. Ono što je dodatno apsolutno netačno kada je u pitanju period pokrivenosti jeste da ugovorni organ u obrazloženju Odluke navodi potpunu neistinu iznoseći da su sve potvrde, koje su dostavljene od svih učesnika u postupku odnose na 2020. godinu uključujući i potvrdu koju je dostavilo naše društvo. Naime, ugovorni organ je izbjegao da navede da potvrda koju je dostavilo Triglav Osiguranje prati postupak ove nabavke u cijelosti, te da je u istoj potpuno jasno i nedvosmisleno navedeno reosiguranje ovog konkretnog predmeta javne nabavke kako u pogledu vrste osiguranja- odgovornosti tako i u pogledu konkretnog ugovornog organa dakle osiguranika JP MEĐUNARODNI AERODROM SARAJEVO DOO, iz čega prozilazi da će reosiguravatelj pratiti ugovor koji je predmet konkretne nabavke kako u pogledu rizika tako i u pogledu vremena trajanja ugovora. Pored ovoga je navedeno i da je Bosna Re jedini legalni i profesionalni reosiguravatelj u BiH. Dakle, iz navedene potvrde nigdje ne stoji da se ista izdaje za 2020. godinu, već se potvrda vezuje za konkretni tender u svakom njegovom dijelu. Osim ovoga ugovorni organ mora imati na umu da jedini trenutni reosiguravatelj u BiH nije dužan

tražiti nikakve dodatne saglasnosti od Agencija, jer je isti upisan u sudski registar odnosno registrovan prema važećim propisima u BiH, tako da isti ima dozvolu da pruža usluge reosiguranja na području cijele BiH.

Osim ovoga moramo istaći da je apsolutno nedopustivo da ugovorni organ u postupku sada dostavlja NOVU POTVRDU reosiguravatelja, tačnije potvrdu koja je dopunjena, jer u prvobitnom dostavljanju takva potvrda nije sadržavala sve bitne elemente vezane za rizike koji su predmet nabavke. Naime, Ured je u svom Rješenju naveo „u ponovljenom postupku ugovorni organ će izvršiti provjeru kod nadležne Agencije za osiguranje Republike Srpske ... KAKO BI SE DOSTAVLJENA POTVRDA MOGLA OCIJENITI PRIHVATLJIVOM ILI NE“. Dakle, nesporno je jasno da je u ponovljenom postupku bilo potrebno samo ocijeniti već dostavljenu potvrdu, a ne tražiti i prihvatiti novu. Na ovaj način, odnosno prihvatanjem dokumentacije koja nije bila dostavljena u roku koji je bio određen tenderskom dokumentacijom, stvaraju se nova pravila rada u vezi sa postupcima javne nabavke i stvara se mogućnost da i drugi ugovorni organi steknu dojam da bi se tokom cijelog postupka mogla tražiti i prikupljati dodatna dokumentacija, mijenjati, dopunjavati i na taj način da određeni ponuđač „prilagođava“ svoju ponudu i izbjegne da se ista odbaci kao nepotpuna ili neispravna. Postupak javne nabavke je strogo formalni postupak, upravo iz razloga kako bi se spriječio bilo koji oblik ne želimo reći malverzacija, već prilagođavanja, pa nije dopustivo da ugovorni organ u obrazloženju odluke navodi da je reosiguravatelj u „u predviđenom roku 05.06.2020. godine dostavio i Potvrdu kojom potvrđuje pokrivenost rizika“. Na ovaj način ugovorni organ ustvari potvrđuje da prvobitno dostavljena potvrda nije sadržavala sve tražene elemente, te je kao takvu morao ranije odbaciti i odbiti ponuđača zbog nepotpunosti ponude. Međutim ugovorni organ je upornim prihvatanjem ove potvrde, ne ispitujući sve značajne elemente, neopravdano odugovlačio postupak javne nabavke i na taj način još jednom prekršio temeljni princip postupka, a to je princip najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.

Također, ugovorni organ dalje navodi „da će svakako od izabranog ponuđača ugovorom tražiti da prije isteka godine dostavi potvrdu ili ugovor o reosiguranju kada ga zaključi“, pretpostavljajući da će reosiguravatelj dobiti odobrenje agencije. Ovakvim navodima ugovorni organ ponovo radi po principu pretpostavki, a ne činjenica i dokaza, što je, a kako je i sam Ured utvrdio, suprotno članu 9. Zakona o upravnom postupku koji propisuje da se u postupku moraju pravilno utvrditi sve činjenice koje su važne za donošenje zakonitog i pravilnog rješenja. Ovako razmišljanje ugovornog organa nije prihvatljivo, jer izabrani ponuđač, ne smije ugovorom preuzeti obavezu da će učiniti nešto što nije isključivo u njegovoj nadležnosti, odnosno izabrani ponuđač ne može se obavezati da će dostaviti ugovor kada za takav ugovor najprije mora dobiti prethodnu saglasnost Agencije za osiguranje Republike Srpske. Osim ovoga još neprihvatljivija je činjenica da Ugovorni organ ovo traži ugovorom, ako je sadržaj ugovora unaprijed definisan tenderskom dokumentacijom? Da li to znači da će ugovorni organ pristupiti izmjeni ugovora izvan sadržaja

propisanog tenderskom dokumentacijom? Prednje nije dopušteno jer je sadržaj ugovora, dakle svi njegovi važni dijelovi, sastavni dio tenderske dokumentacije, unaprijed određen i kao takav je prihvaćen od sudionika postupka. S druge strane činjenica da ugovorni organ o ovome razmišlja na navedeni način, upravo potvrđuje potrebu da se ugovorni organ ipak pokuša „osigurati“ i za period koji nastupa nakon isteka godine, jer i sam ugovorni organ na ovaj način potvrđuje značaj činjenice koja se ogleda u tome da osiguravatelj nema saglasnost za zaključenje ugovora o reosiguranju nakon 31.12.2020. godine. Osim ovoga važno je istaći da ugovorni organ ujedno i preuzima rizik da osiguravatelj može i da ne dobije saglasnost Agencije Republike Srpske. Razlog za ovo je činjenica da Agencija za osiguranje Republike Srpske ne daje dozvole za rad već samo saglasnost za zaključivanje ugovora na određeno vrijeme i to samo kada se ispune uvjeti koje Agencija postavila kao i koje Agencija može dodatno da traži.

Na kraju, a slijedom svega na što smo ukazivali i u ranijoj Žalbi kao i u ovoj, uslijed pravne neusklađenosti entitetskih propisa, koji uređuju pitanje mogućnosti pružanja usluga reosiguranja, a u kojem je jasno navedeno da isto nije jednako regulisano u FBiH i RS, postoji pravna nesigurnost, saglasnost koju ima osiguravatelj vrijedi samo do kraja 2020. godine, uslijed čega period ugovora koji je predmet ovog postupka, sada je više nego apsolutno jasno, od 01.01.2021. do 01.06.2021. nije pokriven reosiguravateljnim pokrićem. Nadalje, ugovorni organ ima sjedište u FBiH pa su mu rizici na području FBiH, a propisi FBiH ne poznaju mogućnost da usluge reosiguranja mogu pružati bilo koja društva osim onih koja su upisana u sudski registar BiH, te bi se zadržavanjem ove Odluke dao legitimitet na naknadno dostavljene dokaze u postupku i samim tim nejednak tretman sudionika postupka, te bi uslijed svih navedenih činjenica postupak javne nabavke bio apsolutno povrijeđen što ukazuje na obavezu da se ne bi smjelo dozvoliti dodjeljivanje ugovora o osiguranju pod ovakvim uslovima, te bi se Odluka trebala poništiti i donijeti nova kojom će se ugovor o osiguranju u konkretnom postupku dodijeliti drugom ponuđaču, koji zadovoljava uvjete nabavke.

Na osnovu prethodnog iznesenog smatramo da je Žalba osnovana i tražimo da nadležni organ u okviru svojih ovlaštenja ponovo pregleda prispjele ponude, tendersku dokumentaciju, tražene uslove i dokumentaciju, te donese pravilnu odluku na osnovu tačno utvrđenog činjeničnog stanja.

Ugovorni organ je aktom broj 02-1-04-7-606-38/20 od 06.07.2020. godine dostavio izjašnjenje na navode žalbe u kojem između ostalog navodi:

Uprava J.P. Međunarodni aerodrom „SARAJEVO“ d.o.o. Sarajevo je postupajući po Rješenju URŽ- a/Filijala Mostar, broj: JN2-03-07-1-1011-9/20 od 21.05.2020. god., a na prijedlog Komisije donijela Odluku broj: 02-1-04-7-606-31/20 od 12.06.2020. god., o ponovnom izboru kao najpovoljnije ponude, ponude Grupe ponuđača Wiener Osiguranje VIG a.d. Banja Luka i Asa Osiguranje d.d. Sarajevo za nabavku usluge: Osiguranje iz odgovornosti iz djelatnosti.

Na Odluku o izboru broj i datum gornji, žalbu je izjavila Grupa ponuđača Triglav Osiguranje d.d. i Sarajevo Osiguranje d.d., zaprimljena na protokolu Naručioca dana 29.06.2020. god. pod brojem: 02-1- 04-7-606-33/20.

Prije ulaska u analizu žalbenih navoda, Komisija je provjerila pravne pretpostavke za podnošenje žalbe, i utvrdila da je ista dozvoljena, blagovremena (Odluka dostavljena 17.06.2020. god), uredna i izjavljena od strane ovlaštene osobe.

Žalitelj u svojoj žalbi navodi da Ugovorni organ nije u cijelosti postupio shodno Rješenju URŽ-a broj: JN2- 03-07-1-1011-9/20 od 21.05.2020. god., te je samostalno izveo neke zaključke, i shvatio dokaze koji su naknadno dostavljeni, uzimajući u obzir samo one koji su njemu išli u prilog.

Žalbeni navodi Žalitelja:

U svojoj žalbi, Grupa ponuđača TRIGLAV OSIGURANJE d.d. Sarajevo i SARAJEVO OSIGURANJE d.d. Sarajevo ne ističe nikakve nove navode, posebno se ne poziva niti na jedan zakonski propis koji je prekršen, već samo ističe proizvoljne navode da „Ugovorni organ rizikuje“, da „Ugovorni organ zaključuje“, te da se „Ugovorni organ u obrazloženju odluke poziva isključivo na dijelove koji mu idu u prilog“.

Prije svega ovdje je potrebno istaći da je jedini interes Ugovornog organa da se zaključi pravno valjan i provodiv ugovor sa najpovoljnijim ponuđačem, bez rizika od eventualnih tužbi odbijenog ponuđača, pa je nejasno na šta aludira Žalitelj kada navodi da se „Ugovorni organ u obrazloženju odluke poziva isključivo na dijelove koji mu idu u prilog“???

Dalje, navodi da Ugovorni organ, odnosno Komisija nešto zaključuju ili rizikuju, odbijaju se kao neosnovani, te je navod o proizvoljnom zaključivanju u ovom slučaju primjenjiv jedino na Žalitelja.

Žalitelj u svojoj novoj žalbi ističe:

- a) da nije u potpunosti postupljeno prema uputama Ureda za razmatranje žalbi;
- b) da je Ugovorni organ samoinicijativno prihvatio naknadno dostavljene dokaze;
- c) da su netačni navodi o potvrdama Žalitelja u pogledu trajanja reosiguravajućeg pokrića, te da i dalje reosiguranjem nije pokriven cijeli period osiguranja.

Izjašnjenje na žalbene navode:

a) Postupanje Ugovornog organa/Komisije po uputama iz Rješenja Ureda za razmatranje žalbi:

Ured za razmatranje žalbi usvojio je prvobitnu žalbu kao osnovanu, vratio predmet na ponovni postupak, uz davanje uputa Ugovornom organu da provjeri:

„...da li izabrani ponuđač ima dozvolu za rad koju je izdala Agencija za osiguranje RS ili Agencija za osiguranje FBiH da može pružati reosiguravajuće pokriće na cijeloj teritoriji BiH“;

„...da li je izabrani ponuđač dobio potrebnu saglasnost Agencije za osiguranje Republike Srpske kao njegovog nadležnog regulatora za zaključenje ugovora o reosiguranju sa reosiguravajućim Društvom Wiener Re Beograd“.

...da kod izabranog ponuđača provjeri da li su pokriveni svi rizici iznad samopridržaja.

Što se tiče prvog naloga, Ugovorni organ je konstatovao da je izabrani ponuđač uz ponudu dostavio Potvrdu br. 05-512-9/20 od 19.02.2020. godine kojom se potvrđuje da izabrani ponuđač ima dozvolu za rad u skladu sa Rješenjem Agencije za osiguranje Republike Srpske br. 05-119-4/07 od 27.09.2007. godine.

Komisija je uputila zahtjev Agenciji za osiguranje RS za dostavu informacije da li reosiguravajuće Društvo ima dozvolu da pruža usluge reosiguranja u BiH, na koji je dobila odgovor u kojem se između ostalog navodi da je navedena Agencija Rješenjem br. 05-519-1/20 od 13.01.2020. godine dala saglasnost društvu WIENER OSIGURANJE VIG a.d. Banja Luka za izbor reosiguravača Wiener RE Beograda, za 2020. godinu. Dakle, kako je Agencija za osiguranje RS mogla dati tu saglasnost a da nije provjerila da li postoje pravne pretpostavke za davanje takve saglasnosti, pa između ostalog i dozvole za rad obje ugovorne strane.

Očito je da se dozvole za rad, kao u ostalom u skoro niti jednoj grani poslovanja, ne izdaju sa naptukom „dozvola za rad na području cijele Bosne i Hercegovine“, niti Ugovorni organ može znati da li Agencija za osiguranje RS uopšte izdaje dozvole za rad stranim pranim licima, ali su to svakako prethodna pravna pitanja koja je Agencija morala konstatovati prije izdavanja Saglasnosti za zaključenje Ugovora o reosiguranju. Ugovorni organ je dobio odgovor Agencije u kojem se ne problematizira djelovanje izabranog osiguravatelja i njegovog reosiguravatelja na području BiH, te ne može u ovom postupku izigravati nadzorni organ, već može samo konstatovati postojanje ili ne postojanje pravnih pretpostavki za dodjelu Ugovora određenom ponuđaču.

Međutim, i pored navedenog, da je izabrani ponuđač ovlašten da pruža uslugu na području cijele Bosne i Hercegovine proizilazi iz zakonske odredbe Zakona o društvima o osiguranju Republike Srpske je članom 3. stavom (7) propisao da „društvo koje ima dozvolu za rad koju je izdala Agencija RS ili Agencija FBiH može pružati reosiguravajuće pokriće na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.“ Ugovorni organ ne donosi odluku o izboru reosiguravatelja, već Odluku o izboru osiguravajućeg Društva, koje svoje interne odnose dalje mora da uredi u skladu sa zakonskim propisima koji se na njega odnose!

Dakle, Agencija za nadzor osiguranja Republike Srpske je 03.06.2020. godine jasno i nedvosmisleno odgovorila da osiguravajuće kuće registrovane na području entiteta Republika Srpska imaju pravo sklapati ugovore o reosiguranju sa kućama van Bosne i Hercegovine uz prethodnu saglasnost Agencije za nadzor osiguranja Republike Srpske, te su potvrdili da je član izabrane grupe ponuđača Wiener Osiguranje VIG a.d. Banja Luka imao Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Republike Srpske da sklopi ugovor sa Wiener RE a.d.o. iz Beograda za 2020. godinu, izdato pod brojem 05-519- 1/20 od 13.01.2020. godine.

U skladu sa tim, Komisija je zaključila da je ugovor o reosiguranju između Wiener Osiguranje VIG a.d. Banja Luka i Wiener RE a.d.o. Beograd sklopljen na potpuno legalan način.

Dalje, tačan je navod koji navodi Žalitelj da Agencija RS navodi kako osiguravajuća Društva iz RS (i FBiH) mogu plasirati viškove reosiguranja na području cijele BiH sa domaćim društvima za reosiguranja, bez prethodnih dozvola. Žalitelj navodi da je ova činjenica trebala da bude osnov za donošenje Odluke o izboru njega kao najpovoljnijeg ponuđača. Međutim Žalitelj izostavlja nastavak u kojem se navodi da osiguravajuća Društva iz RS-a, UZ PRETHODNU SAGLASNOST (koju izabrani ponuđač u ovom slučaju ima) mogu plasirati viškove rizika plasiraju i u inostranstvo.

Shodno navedenom, Ugovorni organ, odnosno Komisija nije pronašla niti jedan jedini osnov za odbacivanje ponude izabrane Grupe ponuđača, te osnov za Odluku nikako ne može biti parcijalna primjena propisa.

Imajući u vidu naprijed navedeno, osnov za odbijanje ponuđača ne može biti „postojanje rizika“, jer rizici od nepoštivanja Ugovorom preuzetih obaveza uvijek postoje sa bilo kojom ugovornom stranom. Međutim što se tiče rizikovanja u pogledu izbora najpovoljnijeg ponuđača, koje Žalitelj imputira Ugovornom organu, u ovom momentu je najveći rizik od donošenja nezakonite Odluke na temelju proizvoljnog i parcijalnog tumačenja, te paušalno zauzetih stavova i mišljenja (u žalbi se ne navodi niti jedan zakonski ili podzakonski propis koji je prekršen) za koju bi kasnije Ugovorni organ eventualno morao da odgovara.

Konačno, navedeni ponuđač, prema zakonskim Rješenjima oba entiteta, svoju djelatnost na području FBiH bi obavljao putem registrovane podružnice.

1. Pokrivenost rizika reosiguranjem, navod da je Ugovorni organ prihvatio naknadno dostavljene dokaze.

Komisija je dana 02.06.2020. godine predstavniku izabrane grupe ponuđača WIENER OSIGURANJE VIG a.d. Banja Luka i ASA OSIGURANJE d.d. Sarajevo uputio Zahtjev za pojašnjenje ponude u kojoj je od njega tražila da potvrdi da li njegovo reosiguranje pokriva svih pet vrsta rizika koji su navedeni u tenderskoj dokumentaciji, i za koje je on kao osiguravajuća kuća potpisom *wordinga* police osiguranja potvrdio da pokriva, a sve u skladu sa izričitim nalogom Ureda za razmatranje žalbe, koji je glasio:

„Što se tiče pokrivenosti rizika (avijacija i transportni rizici) koje navodi žalitelj ovaj organ utvrđuje kako ugovorni organ navodi da ugovor o reosiguranju zaključen između izabranog ponuđača i reosiguravajućeg Društva Winer RE Beograd uključuje sve rizike koji imaju veze sa avijacijom i avio- transportom, i to iznad samopridržaja ponuđača bez provjere istih navoda kod izabranog ponuđača a što će u povoljenom postupku biti obaveza ugovornog organa.“

Dakle, jasno je da se radilo o izričitom nalogu URŽ-a, po kojem je Komisija postupila, a ne o prihvatanju naknadnih dokaza.

Predstavnik grupe ponuđača je u zakonski predviđenom roku, dana 05.06.2020. godine potvrdno odgovorio na naš upit, te je kao prilog svome dopisu dostavio i Potvrdu kojom reosiguravajuća

kuća Wiener RE a.d.o. iz Beograda potvrđuje da pokriva svih pet vrsta rizika zahtijevanih tenderskom dokumentacijom.

Također, izabrani ponuđač je uz svoj odgovor dostavio i fotokopiju Rješenja brojem 05-519-1/20 od 13.01.2020. godine Agencije za nadzor osiguranja Republike Srpske kojom mu se daje saglasnost da sklopi ugovor sa Wiener RE a.d.o. iz Beograda za 2020. Godinu.

2. Period pokrivenosti reosiguranjem

Ured za razmatranje žalbi je u svom Rješenju JN2-03-07-1-1011-9/20 u pitanje doveo pokrivenost reosiguranjem rizika nakon isteka 2020. godine iz razloga što dostavljena potvrda o reosiguranju u ponudi izabrane grupe ponuđača vrijedi samo za 2020. godinu.

Komisija je pristupila analizi tog navoda iz više različitih uglova.

Prvo su pregledane ponude za osiguranje u prethodno provedenim tenderima, i u svim ponudama, bez obzira na osiguravajuću kuću, potvrde o reosiguranju su važile samo za tekuću godinu u kojoj je tender proveden.

U ponudi Žalitelja u gore spomenutom Rješenju Grupe ponuđača TRIGLAV OSIGURANJE d.d. Sarajevo i SARAJEVO OSIGURANJE d.d. Sarajevo, također je dostavljena potvrda o reosiguranju koja važi samo u 2020. godini.

U dopisu Agencije za nadzor osiguranja Republike Srpske u kojem je objašnjen način sklapanja ugovora sa stranim reosiguravateljem, također je spomenuto (mada im pitanje o trajanju nije postavljeno) da se ugovori sklapaju samo na bazi tekuće godine.

I na kraju, u toku postupka Ugovorni organ je pojasnio tendersku dokumentaciju na upit ponuđača i vrlo jasno rekao (na osnovu analize Potvrda o reosiguranju i prijašnjim ponudama) da je potrebno dostaviti Potvrdu o reosiguranju samo za 2020. godinu. Apsolutno je jasno da je izabrani ponuđač postupio po pojašnjenju, odnosno uputi i zahtjevu ugovornog organa, te da po tom osnovu ne smije biti eliminisan.

U skladu sa gore navedenim, Komisija je utvrdila da je dostavljena Potvrda o reosiguranju između Wiener Osiguranje VIG a.d. Banja Luka i Wiener RE a.d.o. Beograd sasvim dostatan dokaz sa aspekta trajanja ugovora.

U žalbi Žalitelj ponovo ističe ovu činjenicu kao potencijalnu manjkavost. Pri tome i sam ne negira da je za period iza 31.12.2020. godine dostavio samo pismo namjere o zaključenju Ugovora o reosiguranju za preostali period trajanja Ugovora. Pismo namjere u pravnom smislu ništa ne znači i ne predstavlja pravno obavezujući akt, te se navod Žalitelja da iz pisma namjere proizilazi da će Reosiguravatelj pratiti ugovor o reosiguranju, odbacuje kao pravno neprihvatljiv. Međutim, kako je Ugovorni organ i sam dao upute ponuđačima da je dovoljna potvrda za 2020. godinu, to je zapravo ovaj navod i irelevantan.

Konačno, navodi da bi Ugovorni organ mijenjao Nacrt Ugovora su neosnovani iz razloga što je u članu 1 Nacrta Ugovora jasno definisano da je izabrani ponuđač dužan u toku cijelog ugovornog odnosa da postupa u skladu sa svojom ponudom i tenderskom dokumentacijom, a tenderska

dokumentacija definiše obavezu postojanja reosiguranja za vrijeme cijelog period trajanja Ugovora. Dakle, ukoliko bi URŽ naložio ugovornom organu da po ovom osnovu odbije izabranog ponuđača, po istom osnovu bi morala biti odbijena i ponuda Žalitelja.

Dodatne napomene:

Komisija je po prijemu žalbe ipak odlučila poslati upite i Agenciji za osiguranje BiH i Agenciji za nadzor osiguranja FBiH. Agencija na osiguranje BiH se oglasila nenadležnom za davanje odgovora na postavljena pitanja, ali nije ni problematizirala zaključivanje Ugovora sa grupu ponuđača WIENER OSIGURANJE VIG a.d. Banja Luka i ASA OSIGURANJE d.d. Sarajevo, dok je Agencija za nadzor osiguranja FBiH odgovorila da bi izabrani ponuđač svoju djelatnost na području FBiH obavljao putem registrovane podružnice, te također nije problematizirala zaključivanje takvog Ugovora.

Očito je da su sve tri Agencije koje nadziru oblast osiguranja u BiH upoznate sa predmetnom problematikom. Niti jedna nije osporila mogućnost izbora grupe ponuđača WIENER OSIGURANJE VIG a.d. Banja Luka i ASA OSIGURANJE d.d. Sarajevo za osiguravatelja na području FBiH (NAPOMINJEMO DA OSIGURANI RIZICI NE NASTAJU ISKLJUČIVO NA PODRUČJU FBIH; VEĆ MOGU NASTATI SVUDA PO SVIJETU). Ugovorni organ nije i ne smije biti doveden u situaciju izigravanja nadzornog organa osiguravajućim Društvima u ovom postupku.

Prema saznanjima koje imamo, navedeni ponuđač WIENER OSIGURANJE VIG a.d. Banja Luka pruža usluge osiguranja privatnim pravnim licima na području Federacije Bosne i Hercegovine (Coca - Cola, Natron Maglaj) i uredno isplaćuje štetne događaje navedenim pravnim licima koji nisu obveznici primjene Zakona o javnim nabavkama;

Onemogućavanje navedenog ponuđača da učestvuje i bude izabran na tenderima na području FBiH samo na osnovu paušalno zauzetih stavova i mišljenja (u žalbi se ne navodi niti jedan zakonski ili podzakonski propis koji je prekršen) mogli bi rezultirati pokretanjem sudskih sporova od strane istog, u kojem bi potraživao naknadu nastale štete. J.P. Međunarodni aerodrom „Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo bi u takvom slučaju moralo zasigurno poduzeti sve njemu raspoložive mehanizme da se zaštiti od eventualnih zahtjeva za naknadu štete, te bi, ukoliko bi bio doveden u poziciju da plati eventualnu naknadu štete u slučaju da izabrani ponuđač uspije u sudskim sporovima, zasigurno i sam morao pokrenuti niz regresnih tužbi.

S obzirom na naprijed navedene pokazatelje, Komisija nije mogla naći niti jedan legalan razlog da se odbije ponuda prvobitno izabranog ponuđača, te predlaže Upravi Društva da se Žalba žalitelja odbije kao neosnovana.

Uprava J.P. Međunarodni aerodrom "SARAJEVO" d.o.o. Sarajevo je prihvatila preporuku Komisije i žalbu Žalitelja dostavila URŽ na dalje postupanje.

Ovaj organ je u skladu sa članom 94. stav (3) Zakona o javnim nabavkama dopisom broj JN2-03-07-1-1645-4/20 od 09.07.2020. godine dostavio žalitelju izjašnjenje ugovornog organa radi eventualnog očitovanja na isto. Žalitelj je dostavio odgovor od 17.07.2020. godine na izjašnjenje ugovornog organa.

Pored toga, ovaj organ je dopisom broj JN2-03-07-1-1645-5/20 od 09.07.2020. godine, u skladu sa članom 94. stav (3) Zakona o javnim nabavkama, dostavio izabranom ponuđaču Weiner osiguranje a.d. Banja Luka kopiju žalbe i izjašnjenje ugovornog organa radi eventualnog očitovanja na isto. Izabrani ponuđač je dostavio odgovor od 15.07.2020 godine na žalbu.

Ovaj organ je po službenoj dužnosti, prije razmatranja žalbe, utvrđivao dopuštenost, blagovremenost, te da li je žalba izjavljena od ovlaštene osobe, shodno članu 109. Zakona o javnim nabavkama. Pored navedenog, ovaj organ je, prije razmatranja žalbe utvrđivao ispunjenost uslova u smislu odredbe člana 105. i člana 108. stav (3) Zakona o javnim nabavkama i utvrdio da su ispunjeni uslovi za postupanje po istoj na način kako definišu odredbe navedenih članova Zakona.

Nakon što su prednje pretpostavke preispitane, prema stanju u spisu, ovaj organ je uvidom u dostavljenu dokumentaciju, te analizom svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode i propisani zakonski postupak, utvrdio da je potrebno žalbu usvojiti kao osnovanu.

Žalba je osnovana.

Žalitelj navodi da je ugovorni organ shodno Rješenju ovog organa broj JN2-03-07-1-1011-9/20 od 21.05.2020. godine bio obavezan u ponovljenom postupku donijeti Odluku prema jasnim smjernicama navedenim u Rješenju, ali da se ipak iz obrazloženja Odluke zaključuje da ugovorni organ nije u cijelosti postupio po smjernicama, odnosno da je ugovorni organ u nekim dijelovima samostalno izveo određene zaključke, te prihvatio dokaze koji su naknadno dostavljeni. Dalje ističe da je shodno uputama Ureda ugovorni organ bio dužan provjeriti da li reosiguravatelj Wiener RE a.d.o, Beograd Republika Srbija ima DOZVOLU ZA RAD koju je izdala Agencija za osiguranje Republike Srpske da može pružati usluge reosiguranja na području cijele BiH.

S tim u vezi, ovaj organ ističe da je Rješenjem broj: JN2-03-07-1-1011-9/20 od 21.05.2020. godine, ugovornom organu naloženo da u ponovnom postupku provjeri:

- da li je izabrani ponuđač dobio potrebnu suglasnost Agencije za osiguranje RS **za zaključenje ugovora o reosiguranju s reosiguravajućim društvom Winer Re Beograd.**

Ovaj organ je u prethodnom žalbenom postupku koji se vodio kod ovog organa po žalbi istog žalitelja u Rješenju broj: JN2-03-07-1-1011-9/20 od 21.05.2020. godine, konstatovao :

„Ovaj organ je uvidom u ponudu izabranog ponuđača utvrdio kako je na stranici 119. ponude dostavljena Potvrda o reosiguranju od 16.03.2020. godine koju je izdala Winer RE Beograd Viena Insurance Group a.d. u kojoj se navodi:

Potvrđujemo da je Cedent Wiener Osiguranje Viena Insurance Group a.d., reosigurao portfelj avijacije i transportnih rizika iznad sopstvenih kapaciteta/samopridžaja kod reosiguravača Wiener Re-Beograd ugovorom o reosiguranju viška šteta avijacije i transportnih rizika za 2020. godinu.

Period reosiguravajućeg pokrića je od 01.01.2020. godine do 31.12.2020. godine.

Ova potvrda se izdaje na zahtjev Cedenta Winer Osiguranje Viena Insurance Group a.d. Banja Luka za potrebe pružanja usluga osiguranja klijentima.

Vodeći reosiguravač po nevdenim ugovorima je Vig Re sa rehtingom A+.

Dalje je u Rješenju ovog organa navedeno da:

„Društva za osiguranje, bez obzira da li je riječ o društvima za osiguranje u FBiH ili u Republici Srpskoj, mogu zaključivati ugovore o reosiguranju samo sa društvima za reosiguranje koja imaju dozvolu da pružaju usluga reosiguranja na području BiH.

Dakle, ugovorni organ nije izvršio provjeru kod nadležne Agencije za osiguranje Republike Srpske da li je izabrani ponuđač dobio potrebnu saglasnost Agencije za osiguranje Republike Srpske kao njegovog nadležnog regulatora za zaključenje ugovora o reosiguranju sa reosiguravajućim društom Winer RE Beograd, kako bi se dostavljena potvrda mogla cijeniti prihvatljivom ili ne, već ugovorni organ samo „paušalno“ navodi u izjašnjenju da to „očigledno“ proizilazi da izabrani ponuđač „ima“ odobrenje izdato od Agencije za osiguranje RS kao njegovog nadležnog regulatora za zaključenje ugovora o reosiguranju sa reosiguravajućim društom Winer RE Beograd.

Ovakav stav ugovornog organa je neprihvatljiv sa aspekta člana 9. Zakona o upravnom postupku koji se supsidijarno primjenjuje u postupcima javnih nabavki i koji propisuje da se u postupku moraju potpuno i pravilno utvrditi činjenice koje su od važnosti za donošenje zakonitog i pravilnog rješenja.“

Ugovorni organ u obrazloženju ožalbene Odluke navodi da:

„Komisija je dana 01.06.2020. godine uputila dopis sa ovim pitanjima Agenciji za nadzor osiguranja RS i 03.06.2020. godine dobila odgovor od tog tijela u kojem je jasno i nedvosmisleno navedeno da osiguravajuće kuće registrovane na području entiteta RS imaju pravo sklapati

ugovore o reosiguranju sa kućama van BiH uz prethodnu suglasnost Agencije za nadzor osiguranja RS te su potvrdili da je član izborne grupe ponuđača Wiener osiguranje VIG a.d. Banja Luka imao Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Republike Srpske sa sklopi ugovor sa Wiener RE a.d.o iz Beograda za 2020. godinu izdato pod brojem 05-519-1/20 od 13.01.2020. godine.

Imajući u vidu naprijed navedeno, Komisija je zaključila da je Ugovor o reosiguranju između Wiener osiguranja VIG a.d. Banja Luka i Wiener RE a.d.o. iz Beograda sklopljen na potpuno legalan način“.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju, ovaj organ je utvrdio da je ugovorni organ uputio Agenciji za osiguranje Republike Srpske Zahtjev za dostavu informacija broj: 02-1-02-1-606-26/20 od 01.06.2020. godine, kojim je od Agencije tražio dostavu informacije da li reosiguravajuće Društvo Wiener RE a.d.o Beograd Republika Srbija, ima dozvolu da pruža usluge reosiguranja u BiH.

Agencija za osiguranje Republike Srpske je aktom broj: 05-513-17-1/20 od 03.06.2020. godine, dostavila ugovornom organu Informaciju u kojoj je navedeno:

„Ovim putem Vas obavještavamo da prema propisima u osiguranju u oba entiteta nijedno društvo za osiguranje ili reosiguranje ne može da pruža usluge re/osiguranja neposredno na teritoriji BiH. Da bi neko društvo za reosiguranje moglo da pruža takve usluge moralo bi da bude osnovano na teritoriji BiH, u skladu sa domaćim propisima.

Međutim društva za osiguranje imaju mogućnost plasmana viška rizika u reosiguranje. Pitanje plasmana rizika osiguranja u reosiguranje od strane društva za osiguranje sa sjedištem u RS i FBiH je različito riješeno u dva entiteta.

Društvo za osiguranje sa sjedištem u FBiH može plasirati viškove rizika u reosiguranje samo društvima za reosiguranje sa sjedištem u BiH. Trenutno u BiH je registrovano samo jedno društvo za reosiguranje sa sjedištem u Sarajevu.

Društva za osiguranje sa sjedištem u RS mogu plasirati viškove rizika također domaćim društvima za reosiguranje (BiH) bez ikakvih dodatnih saglasnosti regulatora.

Međutim, društva za osiguranje sa sjedištem u RS imaju i zakonsku mogućnost da, nakon što pribave saglasnost regulatora (Agencije) za izbor inostranog društva za reosiguranje, viškove rizika plasiraju i u inostranstvo, tim društvima za reosiguranje.

Viškovi rizika plasiraju se u reosiguranje potpisivanjem ugovora o reosiguranju, kojim društvo za osiguranje i društvo za reosiguranje, regulišu međusobna prava i obaveze.

Za Agenciju je dokaz o postojanju reosiguravajućeg pokrića potpisan ugovor o reosiguranju u slučaju društva za reosiguranje sa sjedištem u BiH sa dokazom da je konkretan rizik, primjenom tog ugovora preuzet u reosiguranje ili potpisan ugovor o reosiguranju u slučaju društva za reosiguranje sa sjedištem u inostranstvu zajedno sa rješenjem Agencije o izdavanju saglasnosti

za izbor tog reosiguravajućeg društva za tu poslovnu godinu, uz dokaz da je u konkretni rizik, primjenom tog ugovora preuzet u reosiguranje.

Agencija nema nadležnost da se miješa u ocjenu tenderske dokumentacije u postupcima javnih nabavki, niti dovoljno informacija da bi mogla da se izjasni o kapacitetu potvrde „Wiener R“ a.d.o. Beograd.

Napominjemo da je Agencija Rješenjem broj: 05-519-1/20 od 13.01.2020. godine izdala saglasnost društvu za osiguranje „Wiener osiguranje“ a.d. sa sjedištem u Banja Luci za izbor reosiguravača „Winer RE a.d.o Beograd za 2020. godinu“.

Dakle, Agencija je svojim aktom potvrdila da je dala saglasnost društvu za osiguranje „Wiener osiguranje“ a.d. sa sjedištem u Banja Luci za izbor inostranog reosiguravača Winer RE a.d.o Beograd za 2020. godinu.

Žalitelj navodi da je Agencija za osiguranje Republike Srpske potvrdila samo da je društvo za osiguranje Winer osiguranje Viena insurance Group dobilo saglasnost za zaključivanje ugovora o reosiguranju sa Wiener RE a.d.o, Beograd Republika Srbija za pružanje usluga reosiguranja i **to isključivo za 2020. godinu**, te da se odnosi između osiguravajućeg društva i društva za reosiguranje definišu ugovorom kojim se regulišu međusobna prava i obaveze, odnosno da u ovom konkretnom slučaju Agencija za osiguranje Republike Srpske nije dala dozvolu za rad, odnosno pružanje usluga reosiguranja na području cijele BiH, već isključivo saglasnost na ugovor za 2020. godinu. Posebno ističe da se u Rješenju Agencije za osiguranje Republike Srpske, kojim se daje saglasnost na zaključivanje ugovora u tački 2. Rješenja navodi **„SAGLASNOST IZ TAČKE 1. OVOG RJEŠENJA NE SMATRA SE SAGLASNOŠĆU NA UGOVORE O REOSIGURANJU KOJE ĆE DRUŠTVO ZAKLJUČITI“**

S tim u vezi, ovaj organ ističe da je u Rješenju broj JN2-03-07-1-1011-9/20 od 21.05.2020. godine konstatovano sljedeće:

„Ovaj organ utvrđuje kako je članom 3. stav (6) Zakona o društvima za osiguranje Republike Srpske propisano da „Društvo koje ima dozvolu za rad koju je izdala Agencija RS ili Agencija FBiH može pružati reosiguravajuće pokriće na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine“. Dakle, ugovorni organ će u ponovljenom postupku svakako provjeriti da li izabrani ponuđač ima dozvolu za rad koju je izdala Agencija za osiguranje RS ili Agencija u FBiH da može pružati reosiguravajuće pokriće na cijeloj teritoriji BiH. Što se tiče pokrivenosti rizika (avijacija i transportni rizici) koje navodi žalitelj ovaj organ utvrđuje kako ugovorni organ navodi da ugovor o reosiguranju zaključen između izabranog ponuđača i reosiguravajućeg društva Winer RE

*Beograd uključuje sve rizike koji imaju veze sa avijacijom i avio-transportom, i to iznad samopridržaja ponuđača, bez provjere istih navoda kod izabranog ponuđača, a što će u povoljenom postupku biti obaveza ugovornog organa. Dalje, ovaj organ utvrđuje kako je članom 9. Nacrta Ugovora propisano da se ugovor zaključuje na period od 1 godine, a primjenjuje se od 01.06.2020. godine. Iz dostavljene potvrde koje navodi žalitelj je navedeno da je period reosiguravajućeg pokrića od **01.06.2020. godine do 31.12.2020. godine**, iz čega proizilazi da u periodu od 01.01.2021. godine do 01.06.2021. godine nema reosiguravajućeg pokrića.“*

Što se tiče navoda žalitelja da u konkretnom slučaju Agencija za osiguranje Republike Srpske nije dala dozvolu za rad, odnosno pružanje usluga reosiguranja na području cijele BiH, ovaj organ konstatuje da je ugovorni organ u obrazloženju ožalbene odluke naveo da je:

„Komisija je dana 01.06.2020. godine uputila dopis Agenciji za nadzor osiguranja RS i 03.06.2020. godine dobila odgovor od tog tijela u kojem je jasno i nedvosmisleno navedeno da osiguravajuće kuće registrovane na području entiteta RS imaju pravo sklapati ugovore o reosiguranju sa kućama van BiH uz prethodnu suglasnost Agencije za nadzor osiguranja RS te su potvrdili da je član izborne grupe ponuđača Wiener osiguranje VIG a.d. Banja Luka imao Rješenje Agencije za nadzor osiguranja Republike Srpske sa sklopi ugovor sa Wiener RE a.d.o iz Beograda za 2020. godinu izdato pod brojem 05-519-1/20 od 13.01.2020. godine..

Što se tiče teritorijalne pokrivenosti tog ugovora o reosiguranju, Zakon o društvima o osiguranju Republike Srpske je članom 3. stav (7) propisao da: *društvo koje ima dozvolu za rad koju je izdala Agencija RS ili Agencija FBiH može pružati reosiguravajuće pokriće na cijeloj teritoriji BiH.*

Iz naprijed navedenog člana Zakona jasno je da ugovor o reosiguranju između Wiener osiguranje VIG a.d. Banja Luka i Winere RE a.d.o Beograd pokriva čitav teritorij BiH.“

U vezi sa navedenim obrazloženjem ugovornog organa, ovaj organ konstatuje da ugovorni organ nije u ponovnom postupku provjerio da li izabrani ponuđač ima dozvolu za rad koju je izdala Agencija za osiguranje RS ili Agencija u FBiH **da može pružati reosiguravajuće pokriće na cijeloj teritoriji BiH.** Iz dopisa Agencija za nadzor za osiguranje RS na koji se poziva ugovorni organ je jasno da je Agencija dala odgovor da je Rješenjem broj 05-519-1/20 od 13.01.2020. godine dala suglasnost društvu Wiener osiguranje a.d. Banja Luka za izbor reosiguravača „Winer RE“ a.d.o. Beograd za 2020. godinu. Stoga će ugovorni organ u ponovnom postupku postupiti po Rješenju broj: JN2-03-07-1-1011-9/20 od 21.05.2020. godine u pogledu teritorijalne pokrivenosti, i jasno i nedvosmisleno utvrditi da li izabrani ponuđač ima dozvolu za rad koju je izdala Agencija za osiguranje RS ili Agencija u FBiH **da može pružati reosiguravajuće pokriće na cijeloj teritoriji BiH.** Na osnovu navedenog navod žalitelja se smatra osnovanim.

Što se tiče pokrivenosti rizika reosiguranjem, žalitelj navodi da je nedopustivo da ugovorni organ sada dostavlja novu Potvrdu reosiguravatelja, tačnije potvrdu koja je dopunjena jer u prvom dostavljanju takva potvrda nije sadržavala sve bitne elemente vezane za rizike.

S tim u vezi, ovaj organ ističe da je Rješenjem broj: JN2-03-07-1-1011-9/20 od 21.05.2020. godine, konstatovano da:

„Što se tiče pokrivenosti rizika (avijacija i transportni rizici) koje navodi žalitelj ovaj organ utvrđuje kako ugovorni organ navodi da ugovor o reosiguranju zaključen između izabranog ponuđača i reosiguravajućeg društva Winer RE Beograd uključuje sve rizike koji imaju veze sa avijacijom i avio-transportom, i to iznad samopridržaja ponuđača, bez provjere istih navoda kod izabranog ponuđača, a što će u povoljenom postupku biti obaveza ugovornog organa“.

Uvidom u ožalbenu odluku, ovaj organ je utvrdio da je ugovorni organ u obrazloženju odluke naveo da:

*„Komisija je dana 02.06.2020. godine, predstavniku grupe ponuđača Wiener osiguranje VIG a.d. Banja Luka i Asa osiguranje d.d. Sarajevo, uputila Zahtjev za pojašnjenje ponude u kojem je od njega tražila da potvrdi da li njegovo reosiguranje pokriva svih pet rizika koji su navedeni u tenderskoj dokumentaciji, i za koje je on kao reosiguravajuća kuća potpisom *wordinga* police osiguranja potvrdio da pokriva.*

Predstavnik grupe ponuđača je u zakonski predviđenom roku, dana 05.06.2020. godine potvrdno odgovorio na upit, te je kao prilog dostavio Potvrdu kojom reosiguravajuća kuća Wiener RE a.d.o. iz Beograda potvrđuje da pokriva svih pet vrsta rizika zahtjevanih tenderskom dokumentacijom. Komisija je prihvatila dostavljene dokumente kao dostatan dokaz da su rizici pokriveni reosiguranjem.“

S tim u vezi, ovaj organ konstatuje da gore navedenim rješenjem ovaj organ nije uputio ugovorni organ da prihvata novu potvrdu, već da provjeri navode kod izabranog ponuđača o već dostavljenoj potvrdi, a što će biti obaveza ugovornog organa u ponovnom postupku. Stoga se navod žalitelja smatra **osnovanim**.

U vezi sa navodom žalitelja kojim osporava period pokrivenosti reosiguravajućeg pokrića, ovaj organ je uvidom u obrazloženje ožalbene Odluke utvrdio da je ugovorni organ, što se tiče perioda pokrivenosti reosiguranjem, naveo da je:

„Ured za razmatranje žalbi svojim Rješenjem broj JN2-03-07-1-1011-9/20 od 21.05.2020. godine, doveo u pitanje pokrivenost reosiguranjem rizika nakon isteka 2020. godine iz razloga što dostavljena potvrda o reosiguranju u ponudi izabranog ponuđača vrijedi samo za 2020. godinu.

Komisija je pristupila analizi i tog navoda iz više različitih uglova.

Prvo su pregledane ponude za osiguranje u prethodno provedenim tenderima i u svim ponudama, bez obzira na osiguravajuću kuću, potvrde o reosiguranju su važile samo za tekuću godinu u kojoj je tender proveden.

U ponudi žalitelja u gore spomenutom Rješenju, grupe ponuđača Triglav osiguranje d.d. Sarajevo i Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo, također je dostavljena potvrda o reosiguranju koja važi samo u 2020. godini.

U dopisu Agencije za nadzor RS u kojem je objašnjen način sklapanja ugovora sa stranim reosiguravateljem, također je spomenuto (mada im pitanje o trajanju nije postavljeno) da se ugovori sklapaju samo na bazi tekuće godine.

I na kraju, u toku postupka ugovorni organ je pojasnio tendersku dokumentaciju na upit ponuđača i vrlo jasno rekao (na osnovu analiza Potvrda o reosiguranju i prijašnjim ponudama) da je potrebno dostaviti Potvrdu o reosiguranju samo za 2020. godinu. Uredu za razmatranje žalbi je ta činjenica prezentovna, ali je ostalo nejasno iz kojeg razloga ovo navodi kao potencijalnu manjkavost kada je potpuno jasno da je izabrani ponuđač postupio po pojašnjenju, odnosno upitu i zahtjevu ugovornog organa, te po tom osnovu ne može biti eliminisan.

Ugovorni organ će svakako od osiguravatelja ugovornom zahtijevati da prije isteka tekuće godine dostavi novu Potvrdu ili Ugovor o reosiguranju kada ga zaključi.

S tim u vezi, ovaj organ je uvidom u Izvještaj o pitanjima i odgovorima u vezi sa tenderskom dokumentacijom utvrdio da je na pitanje zainteresovanog ponuđača za pojašnjenje tačke 4.4.2. stav b) tenderske dokumentacije, kojom se traži: Dokaz o reosiguravajućem pokriću rizika iznad vlastitog kapaciteta: *Šta ugovorni organ prihvata kao dokaz, te formu i sadržaj dokaza (da li se potvrda treba odnositi na sve vrste osiguranju ili samo onu koja je predmet nabavke i sl.), te da li postoje određeni datumski okviri izdavanja dokaza?*, ugovorni organ u odgovoru naveo da: Što se tiče pokrića viška rizika, dokaz predstavlja Potvrda o reosiguranju za 2020. godinu iz portfelja odgovornosti **ILI** pismo namjere o preuzimanju viška rizika za ovu specifičnu nabavku.

Dakle, ugovorni organ je u pojašnjenju na postavljeno pitanje jasno naveo da prihvata Potvrdu o reosiguranju za 2020. godinu iz portfelja odgovornosti, a izabrani ponuđač je postupio po navedenom pojašnjenju. S tim u vezi, ovaj organ ističe da žalitelj ukoliko je imao primjedbu na zahtjev ugovornog organa i navedeno pojašnjenje tačke 4.4.2. stav b) tenderske dokumentacije, imao je zakonsku mogućnost pobijanja iste u skladu sa članom 101. stav (1) točka b) Zakona o javnim nabavkama. Članom 101. stav (6) Zakona o javnim nabavkama je propisano da žalitelj koji je propustio izjaviti žalbu prema odredbama st. (1) do (5) ovog člana, gubi pravo tražiti ispitivanje zakonitosti po istom osnovu u kasnijoj fazi postupka. S obzirom na navedeno, navod žalitelja se smatra **neosnovanim**.

Zbog svega navedenog, ovaj organ konstatuje da su navodi žalitelja iz predmetne žalbe djelimično osnovani, zbog čega se žalba usvaja, poništava ožalbena Odluka broj: 02-1-04-7-606-31/20 od 12.06.2020. godine i predmet vraća ugovornog organu na ponovni postupak.

U ponovljenom postupku ugovorni organ će postupiti po stavovima ovog organa iznesenog u ovom rješenju i izvršiti provjere prema uputama ovog organa kako bi se dostavljena potvrda mogla cijeniti prihvatljivom ili ne. Nakon utvrđenog pravog činjeničnog stanja ugovorni organ će donijeti Odluku u skladu s članom 69. Zakona o javnim nabavkama poštujući odredbe Tenderske dokumentacije i Zakona o javnim nabavkama i okončati postupak javne nabavke.

Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade žalbenog postupka u iznosu od 800,00 KM izvršit će se posebnim aktom, a u skladu sa članom 108. stav (7) Zakona o javnim nabavkama i članom 4. Instrukcije o načinu uplate, kontrole i povrata naknada propisanih članom 108. Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH" broj: 86/14).

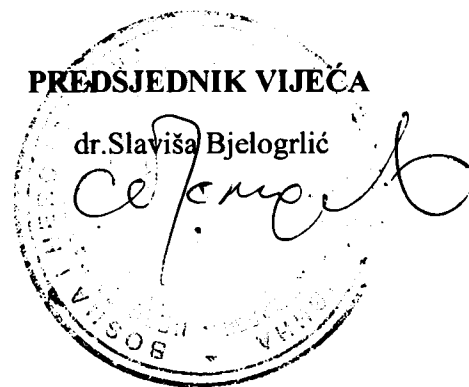
Na osnovu činjenica utvrđenih u postupku i provedenih dokaza, shodno članu 104. i 111. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama i člana 230. stav (2) Zakona o upravnom postupku ovaj organ riješio je žalbu, kao u izreci ovog rješenja.

Pouka o pravnom lijeku:

Ovo Rješenje je konačno i izvršno. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti tužba u upravnom sporu pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema Rješenja. Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

dr. Slaviša Bjelogrić

Dostaviti:

- Triglav osiguranje d.d. Sarajevo
- JP Međunarodni aerodrom „Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo
- Weiner osiguranje a.d. Banja Luka
- Evidencija
- a/a